

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 февруари 2019 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: јануари 2019 година

- **Паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})** во јануари 2019 година бележи надолна месечна промена од 1,1%, главно под влијание на сезонски движења кај депозитните пари³ и готовите пари во оптек, кои го надминаа растот на краткорочните депозити и долгорочните депозити до две години. На годишна основа продолжи растот, којшто во јануари достигна 11,2%. Годишната промена во најголем дел е условена од зголемувањето кај депозитните пари и краткорочните депозити (со придонес од 85,0%), при мал раст и кај долгорочните депозити до две години и готовите пари во оптек.
- Во јануари, **вкупните депозити⁴** бележат месечен пад од 0,8% којшто во поголем дел се должи на намалувањето на депозитите на корпоративниот сектор, при поумерено намалување и на депозитите на секторот „домаќинства“. На годишна основа, депозитниот раст и натаму е солиден и изнесува 10,6%. Годишната промена е резултат на зголемувањето на депозитите на двата сектора, при поизразен придонес на депозитите на секторот „домаќинства“ (59,9%).

Табела 1. Вкупни депозити и кредити⁵ на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)							годишна промена (во %)							месечна промена (во %)	
	12.2016 ¹⁾	12.2017 ¹⁾	3.2018	6.2018	9.2018	12.2018 ¹⁾	1.2019	12.2016 ¹⁾	12.2017 ¹⁾	3.2018	6.2018	9.2018	12.2018 ¹⁾	1.2019	12.2018 ¹⁾	1.2019
Парична маса М4	354,712	372,931	374,681	386,470	395,840	416,814	412,965	6.2	5.1	7.5	10.1	11.7	11.8	12.0	3.4	-0.9
Парична маса МЗ	322,199	336,989	337,684	348,090	353,862	373,436	369,217	6.0	4.6	7.3	10.1	10.9	10.8	11.2	3.7	-1.1
<i>од кои:</i>																
Готови пари во оптек	28,193	29,968	28,658	29,681	30,665	32,233	30,826	7.2	6.3	6.9	4.2	5.9	7.6	8.7	8.5	-4.4
Вкупни депозити	321,888	339,314	340,135	349,816	358,126	375,046	372,090	5.7	5.4	7.1	9.9	11.6	10.5	10.6	3.2	-0.8
<i>од кои:</i>																
Корпоративен сектор	87,377	89,248	85,791	90,295	93,775	97,703	95,160	13.4	2.1	4.1	11.6	16.8	9.5	10.6	0.8	-2.6
Домаќинства	217,394	230,744	233,485	236,832	240,139	252,563	251,301	2.5	6.1	7.3	7.9	8.4	9.5	9.3	4.2	0.5
Вкупни кредити	284,782	300,257	298,059	306,049	311,558	322,089	319,644	-0.1	5.4	5.7	6.2	7.9	7.3	7.8	2.2	-0.8
<i>од кои:</i>																
Корпоративен сектор	154,225	157,722	152,187	155,427	157,165	164,765	161,659	-5.3	2.3	2.3	2.9	5.7	4.5	5.7	4.1	-1.9
Домаќинства	129,321	141,232	144,491	149,254	152,990	155,734	156,450	7.0	9.2	9.4	9.7	10.1	10.3	9.9	0.3	0.5

1) Податоци согласно со завршната сметка

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, НБРСМ ќе го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата: http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

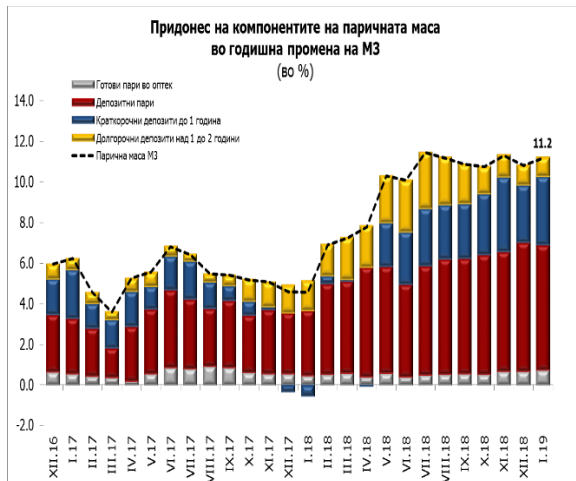
⁴ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

⁵ Годишните стапки на кредитите во периодот јуни 2016 – мај 2017 година беа под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од две години.

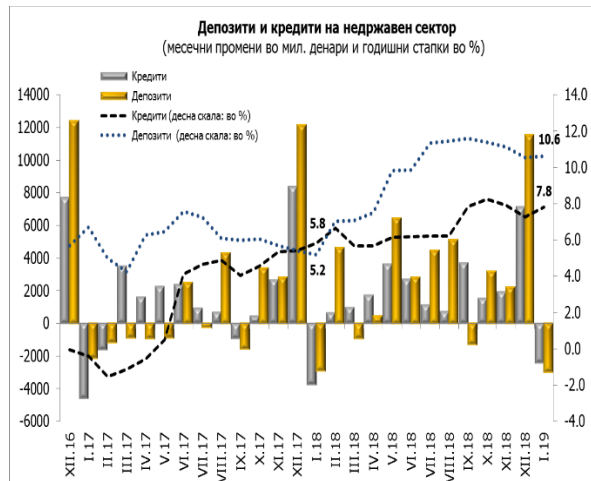

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- По сезонски високиот раст во декември, **вкупните кредити** во јануари се намалија за 0,8% на месечна основа. Во услови на зголемено кредитирање на секторот „домаќинства“, месечното намалување во целост произлезе од намаленото кредитирање на корпоративниот сектор, кое забележа значителен пораст во претходниот месец. Анализирano на годишна основа, стапката на кредитен раст изнесува 7,8% и во поголем дел произлегува од растот на кредитите одобрени на секторот „домаќинства“.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁶

Извор: НБРСМ.

- Кај вкупните **депозити на корпоративниот сектор** во јануари е евидентирана надолна месечна промена од 2,6%, којашто главно произлегува од намалувањето на депозитните пари, а во помал дел и од падот на краткорочните депозити во денари и долгорочните депозити во странска валута. Годишниот раст на депозитите на корпоративниот сектор изнесува 10,6% и во најголем дел е резултат

⁶ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

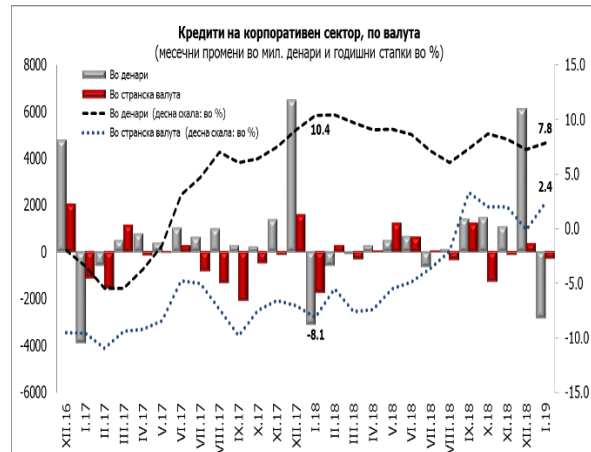
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

на зголемувањето на краткорочните депозити (во странска валута и во денари), како и на депозитните пари.

- Во јануари, кај **кредитите на корпоративниот сектор**⁷ бележиме месечно намалување од 1,9%, додека во споредба на годишна основа е остварен раст од 5,7%. Притоа, најголем придонес во месечниот пад, односно годишниот раст имаат кредитите одобрени во денари.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁸

Извор: НБРСМ.

- Вкупните **депозити на домаќинствата** забележаа месечен пад од 0,5%, којшто целосно се должи на намалувањето на депозитните пари, во услови на раст на орочените депозити во денари и странска валута. Анализирани од аспект на валутната структура, на годишна основа е остварена стапка на раст од 9,3%,

⁷ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамки на странската валута.

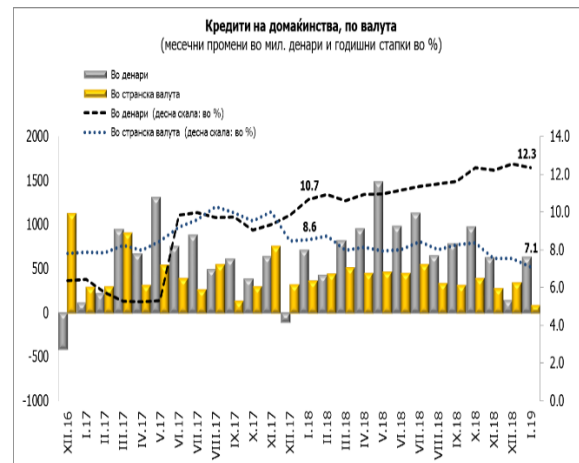
⁸ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

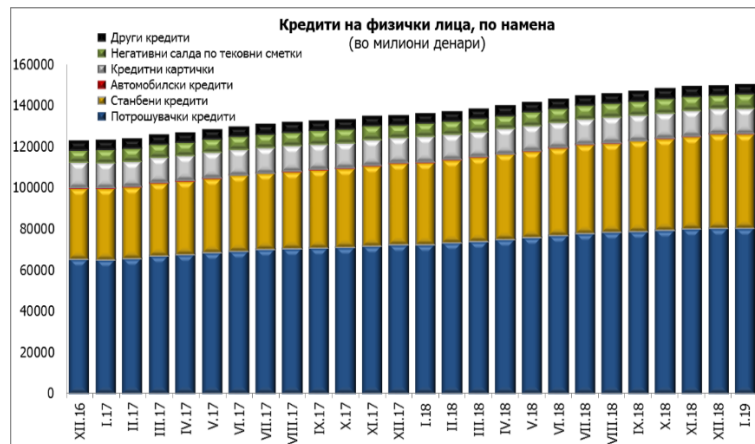
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

којашто произлегува од растот и на денарските и на девизните депозити, при поизразен придонес на депозитите во денари (57,4%).

- Во јануари, кај вкупните **кредити на домаќинствата** е евидентиран месечен и годишен раст од 0,5% и 9,9%, соодветно. Притоа, нагорната промена на месечна и годишна основа е резултат на зголемената кредитна активност кон секторот „домаќинства“ преку денарски кредити (учество од 88,1% и 67,6%, соодветно).

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)							годишна промена (во %)					месечна промена (во %)			
	12.2016 ¹⁾	12.2017 ¹⁾	3.2018	6.2018	9.2018	12.2018 ¹⁾	1.2019	12.2016 ¹⁾	12.2017 ¹⁾	3.2018	6.2018	9.2018	12.2018 ¹⁾	1.2019	12.2018 ¹⁾	1.2019
Потрошувачки кредити	65,438	72,595	74,218	77,100	78,964	80,632	80,525	13.4	10.9	10.7	11.1	11.1	11.1	10.9	0.7	-0.1
Станбени кредити	34,608	39,535	40,899	42,309	43,896	45,539	45,772	14.3	14.2	15.4	14.9	16.2	15.2	14.5	1.3	0.5
Автомобилски кредити	323	316	318	307	301	312	315	-19.1	-2.2	2.9	0.2	-2.2	-1.3	1.1	-0.2	1.0
Кредитни картички	12,380	12,281	12,157	12,192	12,235	12,246	12,176	0.3	-0.8	-1.1	-0.8	-0.9	-0.3	-0.6	-0.9	-0.6
Негативни салда по тековни сметки	5,795	5,896	6,300	6,672	6,881	6,232	6,805	3.6	1.8	0.4	4.8	5.7	5.7	4.8	-9.0	9.2
Други кредити	4,584	4,564	4,534	4,593	4,566	4,607	4,583	7.3	-0.4	-0.5	-0.8	-0.2	0.9	1.6	-0.1	-0.5

1) Податоци согласно со завршната сметка

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, вообичаено за првиот месец од годината, кај најзастапената категорија – **потрошувачки кредити** е забележан месечен пад од 0,1%, додека на годишна основа е остварен раст од 10,9%. **Станбените кредити** и натаму бележат месечен и годишен раст којшто овој месец забавува и изнесува 0,5% и 14,5%, соодветно. Во јануари, **автомобилските кредити** остварија месечно и годишно зголемување од 1,0% и 1,1%, соодветно, додека кредитите одобрени на **кредитни картички** бележат надолна месечна и годишна промена од 0,6%, соодветно. Овој месец, **негативните салда на тековните сметки** забележаа месечен и годишен раст од 9,2% и 4,8%, соодветно, додека кредитите одобрени врз **други основи** остварија месечен пад од 0,5%, при истовремен годишен раст од 1,6%.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци <http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-depozitnite-institucii---mesecni-podatoci.nspх>

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 март 2019 година (референтен пресек заклучно со февруари 2019).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).